

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt V. Alex. III. (a) Eborac. Archiepiscopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

capimus 24, 12. g. 1. Medicum item esse nemo negabit, cap. sacerdos 7. 3. q. 7. Judex denique est, dum solvit, & ligat, cap. quis dubitet 9, 96. dist. Igitur sicut illi à propriis ministeriis abesse non debent, ita nec Prælati Ecclesiæ deferere curam sibi commissam. Inde qui gregem deserit, non pastor, sed idolum dicitur à Zacharia cap. 11. vers. 17. ibi: O pastor! o idolum derelinquens gregem! Facit argumentum deductum à militia terrestri ad celestem, à qua valet argumentum, cap. 1. de renunt. Ignominiam enim militarem eorum qui à signis abfuerunt, etiam Barbari sub Romanis militantes horruerunt: dicebantur autem illi, qui abfuerant, infrequentes; & ob stipendium subtrahatum ere diruti. De his Sidonius in panegyrico ad Socrum.

*Ibant pellita per Romula classica turme,
Ad nomen, currente Getâ; tunc ere vocari
Dirutus, opprobrium, non damnum Barbarus
horrens.*

Damnatos eos quandoque missione ignominiosâ innuit Plautus ibi:

*Hunc pro infrequente milita militiâ domum.
Et nullo modo com meatu militibus concedebatur, nisi ex iustissimis causis: de quo com meatu, seu literis dimissoris agitur in titulo C. de com meatu, l. 1. 3. 12. § 14. ff. de re milit. l. 35. ult. ff. ex quib. caus. major. l. 2. §. ult. ad municip. l. 21. C. Theodos. de Quasstor. & Pretor. l. ult. C. de erog. militar. annon. l. 5. C. de iurisdic. l. 21. C. de desertor. Plura Cujacius in l. 1. C. de com meatu. Steubec. in notis ad Vegetium lib. 7. cap. 19. Brissonius lib. 3. de verb. signif. Panciroli in not. Orient. cap. 36. Bulengerus de imperio lib. 5. cap. 4. Concinius lib. 2. success. cap. 21. § 22. Solozanus tom. 2. de iure Indiar. cap. 2. Volfangus Iarius lib. 6. de republ. Romana, cap. 5. fol. 645. Borell. de præf. Regis, cap. 32. Olvaldus 21.*

Donel. cap. 5. lit. G. Igitur nec clerici militiam, cui adscripti sunt, deferere debent. Facit textus in cap. placuit 2, 21. q. 2. ibi; De desertorem clericum cingulo honoris atque ordinis sui exutum, convenit in monasterium relegari.

Nec obstat dubitandi ratio supra expensa, cuius priori parti satisfactum manet in cap. 2. de translat. Episc. Secundæ verò parti facile respondetur, si animadvertamus, prædictam regulam, qui per alium 72. de reg. jur. in 6. limitari in his quæ requirunt servitium personale actû, ut est residentia in beneficio, ubi parochus per se, non per alium sacramenta ministrare debet. Concilium Trident. sess. 7. cap. 3. ibi; Inferiora beneficia ecclesiastica, præsertim curam animarum habentia, personis dignis, & habitibus, & qua in loco residere, ac per ipsos curam ipsam exercere valent, &c. Probat latè Joan. Sanchez in select. 9. 47. num. 2. quia ubi personæ industria electa est, non potest ipse vices alii committere, l. servus, in fine, ff. de statulib. Hermanus Pistor lib. 2. q. 32. Martinus Magerus de advocatia univ. cap. 9. num. 109. Unde cum electa sit tempore institutionis industria personæ, ideo per alios, licet vicarios, ea ministrari non possunt, argumento textus in l. inter 31. ff. de solut. cap. 12. de offic. deleg. in 6. junctis traditis à Solozano tom. 2. lib. 2. de iure Indiarum, cap. 25. num. 17. Quatenus tamen parochi per se teneantur administrare sacramenta, & de conditionibus, ut ille dicatur personaliter residere, latè agunt Barbosa de offic. Parochi cap. 8. Hurtado de resid. parochor. resol. 3. In beneficiis verò simplicibus, etsi quis sit ad ejus titulum ordinatus, non potest Episcopus illum extra dioccesim morantem ad residendum compellere, Marinis lib. 1. resoluit. cap. 107.

CAPVT V.

Alex. III. (a) Eborac. Archiepiscopo.

FRaternalitati tuæ duximus (b) indulgendum, ut si clerici, qui in Ecclesiis tuæ jurisdictionis beneficium sunt adepti, ad aliquam dioccesim absque licentia, & assensu tuo morandi causâ transferint, liceat eos tibi beneficiis, quæ à te habent, spoliare, nisi fortè scholasticis disciplinis invigilaverint, aut rationabilem causam tibi ostenderit, quare reverti non debeant. Præterea clericum alterius diocesis, absque (c) commendatitiis litteris sui Episcopi, nisi pro eo preces, aut mandatam Sedis Apostolicæ receiveris, non debes recipere.

NOTÆ.

(a) Eboracens.] Ita restituenda est inscriptio hæc ex secunda collectione, ubi sub hoc tit. cap. 1. reperitur hic textus, ex qua etiam integram receibo. De Ecclesia Eboracensi nonnulla notavi in cap. 2. de rescript.

(b) Indulgendum.] Vel hæc verba accipienda sunt pro indulgentiam esse declaramus, ut in cap. est Christus 26. de iurejur. vel ut aliquid speciale huiusmodi indulgentia operetur, debent accipi, nullâ præmissâ mentione, ita ut licet aliàs debeat absens moneri, ut superiori commentario dixi, tamen cum morandi causâ parochi in aliam dioccesim se transferunt; cum eo factò animus

non residendi pateat, ideo non esse necessariam mentionem, ut in præfenti casu docetur.

(c) Commendatitiis.] Clericos vagos, & accephalos magno odio semper habuit Ecclesia. Concilium Mogunt. cap. 22. ibi: De clericis vagis, seu de acephalis, id est, de his, qui sunt sine capite, nec in servitio Domini nostri, nec sub Episcopo, nec sub Abbate, sed sine canonica & regulari vita degentes; &c. præcipimus ut Episcopi sine ulla mora eos sub custodia distringant. Concilium Meldente can. 36. Aurel. 2. can. 13. ibi: Clerici, qui officium suum implere desierunt, aut vice sua ad Ecclesiam venire detrectant, loci sui dignitate priventur. Et cap. placuit 2. 21. q. 2. cap. si forte 4. cap. si quis etiam 35. de consecrat. dist. 1. Concilium Carthag.

Carthag. 3. can. 28. ibi : Episcopi trans mare non proficiantur, nisi consulto prima Sedis Episcopo sua cuiusque provincia, ut ab eo sumere possint formam, vel commendationem. Illustrat Antonius Augustinus in epis. lib. 14. tit. 5. Unde Ecclesie Patres non solum statuerunt, ut absque litteris dimissorias nemo ab alieno Episcopo ordinetur,

ut late probavi in cap. litteras, de tempor. ordin. verum ut jam ordinatus ad ministrandum, seu sacrificium Missae celebrandum in aliena parochia non admitteretur absque litteris commendatiis, ut probavi in cap. 1. de cleric. peregrin. ex quo commentario praesens petendum est.

CAPVT VI.

Alexand. III. (a) Lingon. Episcopo.

Conquerente nobis R. presbytero (b) accepimus, quod G. ab eo pro Ecclesia sua, de qua, sicut dicitur, vix necessaria vix percipere potest, annuatim viginti sol. extorquere conatur, asserens beneficium (c) illud in eadem Ecclesia sibi fuisse collatum, quamquam eidem Ecclesiae, sicut accepimus, non deserviat, & alia beneficia sibi sufficientia (d) habeat, & possideat. Quoniam igitur indecens est, & non consentaneum rationi, ut idem, cum alia ecclesiastica beneficia sibi sufficientia habeat, & possideat, ab Ecclesia, cui non (e) deservit, beneficium quaerat: f. t. per A. f. m. quat. si tibi constiterit, quod vel G. habeat ecclesiastica beneficia sibi sufficientia, vel quod eidem Ecclesiae non deserviat, sibi super praescriptum beneficium silentium imponas, ap. rem.

NOT Æ.

(a) Lingon.] Ita etiam legitur in secunda collectione, sub hoc tit. cap. 2. De Ecclesia Lincontensi nonnulla notavi in cap. 8. de rescriptis.

(b) Presbytero.] Qui ordinatus fuit ad titulum servitii in iplo beneficio, ex petitione G. proprii parochi; unde tenebatur in ea ministrare, cap. final. de iure patron. cap. final. de immun. Eccles. Præstanda tamen ei erant G. necessaria alimenta, cap. per tuas, et 3. de simonia.

(c) Beneficium illud.] Licet inspecta juris communis dispositione, omne beneficium, quan-

tumcunque simplex, haberet annexum onus residentiae, ut probantur Azor part. 2. instit. lib. 7. cap. 3. Petrus Gregor. de benef. cap. 7. Covar. lib. 3. var. cap. 13. Lotharius de re benef. lib. 3. q. 27. num. 8. tamen quia plura beneficia ex eis congruam sustentationem plerumque non continent, ideo per generalem consuetudinem introductum est, ut in huiusmodi beneficiis nulla residentis necessitas detur, ut late probat Hurtado de resid. tom. 1. lib. 6. per totum.

(d) Sufficientia.] Juxta ea, quae dabimus in cap. de multa, de praebend.

(e) Non deserviat.] Juxta adducta supra in cap. 3.

CAPVT VII.

(a) Alexander III.

De cætero, quia dignum est, & conveniens, ut Ecclesiae tuae Canonici, donec circa te in tuo servitio morantur, communitatis portionem recipiant; praesenti scripto statuimus, ne Canonicis tuis, donec in servitio tuo fuerint, quidquam subtrahi, vel auferri debeat, quod sibi de beneficio communitatis debetur, nisi fortè (b) vicualia sint, quae non consueverunt absentibus exhiberi.

NOT Æ.

(a) Alexander III.] Ita legitur in cap. 4. de praebend. in prima collectione; nullibi tamen exprimitur cui rescribat Alexander: illud tantum ex principio textus deducitur, in praesenti tantum referri partem alterius textus. Forlan fragmentum hoc spectat ad textum in cap. de casero, §. de transactionibus, ubi alias partes ipsius decretalis congregimus.

(b) Vicualia.] Consonat textus in cap. unic. hoc tit. in 6. ibi: Quae alias manualia beneficia, seu vicualia appellantur. Distributiones quotidia. D. D. Gonzal, in Decretal. Tom. III. Pars I.

dianae vulgò dicuntur, quia fiunt in vices divisionis quotidianae, ut vocantur in jure civili, l. si quid relictum, 17. l. civitatibus 121. de legat. 1. l. cum quidam, 23. ff. de annuis legat. quarum etiam in templis Gentilium usus probatur ex veteri inscriptione, quam refert Roderic. Caro in antiquis, Hispal. cap. 3. licet improprie vicualia in praesenti importent panes praebendarios, qui singulis diebus, & certis horis, id est, viritim praebentur, cap. 2. de decimis, in §. compil. ibi: Nec multum dubii remanet de panibus illis, quos dicitis in vestro vulgari requassus; cum sicut accepimus, tanquam certi reddantur, & certis temporibus

K ribus

Handwritten notes in the right margin, including 'A', 'Z', 'G', 'V' and other characters.